

tearfund

Boer Angelo laat met trots zijn ananasveld zien. Het werk van onze partner beperkt zich niet tot het verbeteren van de toegang tot watervoorzieningen. Ook is er aandacht voor goed landschapsbeheer. (Beeld: KDWSP)

Schoon water voor meer dan 11.000 mensen in het zuidwesten van Oeganda

2022026

Oeganda, Zuid-Kigezi

Land: Oeganda

Partnerorganisatie: Kigezi Diocese Water and Sanitation Programme (KDWSP)

Projectnaam: Water en sanitatie programma

Projectnummer: 2022026

Projectperiode: 1 april 2022 – 31 maart 2026

Rapportageperiode: 1 april 2022 – 31 maart 2023

Het verhaal van Angelo

In de afgelopen jaren zag Angelo zijn landbouwopbrengsten sterk afnemen. De belangrijkste oorzaak: bodemerosie en daarmee het verlies aan bodemvruchtbaarheid. Angelo's situatie verbeterde na zijn deelname aan een training binnen dit project. In de training leerde hij terrassen aanleggen en het overtollig regenwater ondergronds af te voeren. Kort hierna slaagde Angelo er als eerste boer in zijn district in om 0,8 hectare aan te planten met ananas. Op dit moment levert de ananasoogst hem zo'n €500,- per seizoen op. En het blijft niet bij het aanplanten van ananassen. Angelo kweekt ook andere gewassen, waaronder bananen, appels, koffiebonen en aardappelen. Hij is erg dankbaar voor de ondersteuning die hij ontving via dit project. Angelo verdient nu voldoende om zijn huishouden in levensonderhoud te voorzien.

Het verhaal van Henry

Henry Sabiyaremye (25) is lid van het Rwaburindi watertank bouwteam. Dit team heeft in korte tijd 80 waterreservoirs (van elk 4000 liter) gebouwd. Hierdoor konden meer dan 500 mensen van gezond drinkwater worden voorzien. Samen met de 59 andere leden van het team, heeft Henry geleerd om de eerste 10 tanks onder de supervisie van KDWSP te construeren. Extra dankbaar is Henry voor het feit dat er 10 watertanks zijn overgedragen aan kwetsbare pygmeeën families in zijn regio. Dankzij deze overdracht is de onderlinge relatie tussen de inheemse Bakiga en de pygmeeën bevolking namelijk aanzienlijk verbeterd.

Een belangrijke voorwaarde om een watertank te laten bouwen was de aanwezigheid van een latrine. Gelukkig konden er ook 30 nieuwe latrines gebouwd worden en 45 anderen worden hersteld. Kortom: een enorme boost voor het behoud van hygiëne binnen de gemeenschap. Naast de verbeterde hygiëne, is er ook iets anders waar Henry zijn dankbaarheid over uit. De zware last van het halen van water (4 km heen en weer langs steile hellingen) is namelijk ook weggefallen. Henry deelt het volgende: *'Ik houd enorm veel van mijn kinderen. Dat maakt dat ik extra blij ben dat ik hen nu schoon drinkwater kan bieden. Ook namens mijn vrouw wil ik de partner hiervoor bedanken. Het water kan ik ook nog eens goed gebruiken voor de irrigatie van mijn aardappels.'*

De nood

Zuid-Kigezi is een dichtbevolkt, bergachtig district in het zuidwesten van Oeganda. De mensen wonen er op de heuvels, zodat de vruchtbare grond in het dal beschikbaar is voor landbouw. Er valt jaarlijks zo'n 1.000 millimeter regen, iets meer dan in Nederland. Om water te halen moeten de inwoners (vaak vrouwen en meisjes) een zware tocht naar beneden afleggen. Het afdalen en klimmen met jerrycans (van soms wel 20 kg) veroorzaakt regelmatig rugklachten, heeft invloed op het voorkomen van miskramen en maakt dat kinderen niet naar school kunnen. Daarnaast worden vrouwen en meisjes bij de bronnen vaak lastig gevallen door mannen. Bovendien is het water in de lageregelegen bronnen vervuild en van slechte kwaliteit. De meeste inwoners hebben geen toilet en uitwerpselen komen hierdoor in het water terecht. Een andere nood is de toegenomen regenval die afgewisseld wordt met aanhoudende perioden van droogte. De kostbare grond op de hellingen wordt minder goed vastgehouden door de houtkap en de kans is groot dat bij een tropische regenbui modderstromen ontstaan die veel schade veroorzaken en zelfs mensenlevens eisen.

Onze bijdrage

Via dit project werkt onze partner aan het verbeteren van de toegang tot schoon (drink)water en sanitaire voorzieningen in Zuid-Kigezi. Eén van de prioriteiten is om te zorgen voor schoner drinkwater dicht bij huis. Om dit mogelijk te maken worden er reservoirs aangelegd die het regenwater opvangen. Ook worden er waterleidingsystemen aangelegd die het water uit hooggelegen bronnen verdelen over de dorpen. In de dorpen worden comités opgericht die het beheer van de watervoorzieningen op zich nemen. Een aantal mensen uit de dorpen ontvangt training om onderhoud en reparaties uit te voeren. Een ander belangrijk onderdeel van het programma is voorlichting over water, hygiëne en het belang van sanitaire voorzieningen.

Aandacht voor rampenpreventie

Een relatief nieuw programmaonderdeel is training op het gebied van rampenpreventie, waarbij aandacht wordt besteed aan het behoud van de natuurlijke omgeving. De zorg voor de hellingen van Zuid-Kigezi is van groot belang om de kans op modderstromen, als gevolg van tropische regens, te voorkomen.

Resultaten april 2022 – maart 2023

In het afgelopen halfjaar zijn er 198 nieuwe waterpunten gebouwd. Voor **16.278 mensen** is de afstand tot een betrouwbaar waterpunt nu minder dan 500 meter van huis. Het gaat hierbij om **82** zogenaamde ferro-cement watertanks. Van deze tanks zijn er **22** toegewezen aan de meest kwetsbaren in de gemeenschap, waaronder mensen met HIV, mensen met een beperking, ouderen en alleenstaande moeders. Verder zijn er **10** grote communitytanks gebouwd bij een school, kliniek en kerk. En in de bergen zijn **20** bronnen beschermd. De betrokkenheid van **22 kerken** draagt bij aan de bewustwording omtrent hygiëne en sanitaire voorzieningen. Deze kerken richten zich op een doelgroep bestaande uit **16.076 mensen**. Daarnaast is er blijvende aandacht voor de zorg voor de leefomgeving. Zo worden er verschillende acties ondernomen om het overtollige water snel af te voeren en terrassen te herstellen. De trainingen die inwoners ontvangen op het gebied van rampenpreventie zorgt ervoor dat de impact van een eventuele nieuwe ramp minimaal is.

Ons werk met de kerk

Binnen dit project werken we volgens de principes van Church & Community Transformation (CCT). In de afgelopen periode zijn er 77 CCT-facilitators toegerust om het bewustzijn omtrent watergebruik en hygiëne verder te bevorderen. Deze facilitators hebben 664 deelnemers weten te bereiken. Deze deelnemers delen op hun beurt de opgedane kennis met huisgenoten. Opvallend is dat door het werk van de kerk, de van oudsher bestaande samenwerking in de gemeenschappen, de zogenaamde *burungi bwansi*, weer nieuwe impulsen krijgt. Mensen voelen zich weer betrokken op elkaars levens en zien de noodzaak om elkaar te helpen. Daarnaast heeft de Shooko-gemeenschap meer dan 10.000 (inheemse) bomen/struiken aangeplant. Ook zijn in dit gebied de eerste 28 energiebesparende brandhoutoventjes gebouwd. De instructies voor het aanleggen van eigen oventjes zijn doorgegeven aan een jongerengroep en een vrouwengroep.

Innovatie binnen het project

In de Bigaaga-gemeenschap is voor het eerst zonne-energie ingezet om het drinkwater 85 meter omhoog te kunnen pompen. Hierdoor kunnen nog meer inwoners van het water gebruik maken. Met het standaard waterleidingsysteem konden deze inwoners niet worden bereikt.

Een hoger inkomen

33 jongeren ontvingen training in het houden van bijen, het fokken van geiten of het kweken van groenteplanten, om zo het inkomen te kunnen laten toenemen.

Het belang van inclusie

Het is voor onze partner van groot belang dat iedereen op een gelijkwaardige manier toegang krijgt tot water en andere middelen/diensten. Om die reden kregen 45 gezinnen die leven met een (fysieke of mentale) beperking of HIV toegang tot schoon drinkwater door de installatie van een grote watertank op hun eigen erf.

Lokale partner

In dit project werkt Tearfund samen met het *Kigezi Diocese Water and Sanitation Programme* (KDWSP). Deze organisatie is opgezet door het bisdom Kigezi van de Anglicaanse Kerk in Oeganda. De afgelopen 33 jaar heeft KDWSP zich ingezet om de water- en sanitaire voorzieningen van de armste districten in Zuidwest-Oeganda te verbeteren. KDWSP heeft twee keer de nationale prijs op het gebied van water en sanitatie ontvangen van de regering van Oeganda, in 2006 en 2011.

Financiële resultaten

Tearfund steunt dit programma dit jaar met €55.000. Dit bedrag is volledig besteed. We zijn God dankbaar voor de royale steun van verschillende supporters in Nederland.

Meer informatie

Voor meer informatie over dit project kunt u terecht bij Willem Klaassen, projectleider Oeganda, via wklaassen@tearfund.nl.

